

ชื่อวิทยานิพนธ์ ศึกษาเปรียบเทียบการอนุญาตตุลาการในกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย

ผู้เขียน นายซาฟารี เทาะไบ

สาขาวิชา อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) หลักการอนุญาตตุลาการตามกฎหมายอิสลาม 2) หลักการอนุญาตตุลาการตามหลักกฎหมายไทย 3) เปรียบเทียบหลักการอนุญาตตุลาการตามหลักกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบวิจัยเอกสาร (Document Research) เป็นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบสาระสำคัญจากการรวบรวมข้อมูลจากอัลกุรอาน อัสสุนนะฮ์ ประกอบกับตำราอรรถาธิบายอัลกุรอาน ตำราอธิบายอัลหะดีษ ตลอดจนตำรากฎหมายอิสลาม พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คำอธิบายพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตุลาการในกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย

ผลการศึกษวิจัยพบว่า 1) การอนุญาตตุลาการตามกฎหมายอิสลามนั้นมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สังคมมนุษย์ยุคก่อนอิสลาม จนกระทั่งในยุคอิสลามได้มีการบัญญัติรูปแบบของการอนุญาตตุลาการไว้ในอัลกุรอาน อัสสุนนะฮ์ โดยกฎหมายอิสลามได้กำหนดองค์ประกอบและเงื่อนไขต่างๆของการอนุญาตตุลาการไว้ 2) การอนุญาตตุลาการตามหลักกฎหมายไทยนั้นมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สังคมมนุษย์ยุคโบราณเช่นเดียวกับการอนุญาตตุลาการในกฎหมายอิสลาม และมีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนกระทั่งได้มีบัญญัติรูปแบบการอนุญาตตุลาการไว้ในพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายอนุญาตตุลาการที่อยู่ในปัจจุบัน โดยพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้กำหนดองค์ประกอบและเงื่อนไขต่างๆของการอนุญาตตุลาการไว้อย่างชัดเจน 3) เมื่อเปรียบเทียบหลักการอนุญาตตุลาการตามหลักกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทยแล้ว ปรากฏว่าการอนุญาตตุลาการในกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทยมีความสอดคล้องกันในหลายประเด็นเช่น การแต่งตั้งอนุญาตตุลาการนั้นจำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากคู่พิพาททั้งสองฝ่าย เป็นต้น แต่ยังมีบางประเด็นที่มีความแตกต่างกัน เช่น ประเด็นบทบาทผู้พิพากษาที่สามารถระงับข้อพิพาททางอนุญาตตุลาการได้ คุณสมบัติบางประการของอนุญาตตุลาการ เป็นต้น จึงสามารถนำหลักการอนุญาตตุลาการอิสลามมาปรับใช้กับบริบทสังคมไทยตามกฎหมายไทย เพื่อให้ประชาชนยอมรับและเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรม อันจะส่งผลต่อความผาสุกของสังคมโดยรวมต่อไปได้

Thesis Title A Comparative Study of the Arbitration in Islamic Law and Thai Law
Author Mr.Safari Hohbai
Major Program Islamic Studies
Academic Year 2018

ABSTRACT

This research's objectives were 1) to study arbitration principles in Islamic law 2) to study arbitration principles according to Thai law 3) to compare arbitration principles according to Islamic law and Thai law. The research methodology was qualitative as: document research, a comparative analysis by collecting information from the Quran, the Sunnah and the Qur'anic texts The textbook describes Al Hadith As well as Islamic law texts Arbitration Act, BE 2545 (2002) Code of Civil Procedure Description of the Arbitration Act BE 2545, documents and research related to arbitration in Islamic law and Thai law

The results of the research found that 1) there was arbitration since pre-Islamic society in form of Islamic law until in the Islamic era that was a form of arbitration in the Qur'an, the Sunnah, which the Islamic law has defined the elements and conditions of the arbitration. 2) there was arbitration under Thai law since Ancient human society as well as arbitration in Islamic law, further it evolved until establishment in the Arbitration Act BE 2545, which is the current arbitration law By the Arbitration Act BE 2545, clearly defines the elements and conditions of the arbitration. 3) the comparison arbitration principles between to Islamic law and Thai law, it appears that arbitration in Islamic law and Thai law is consistent in many points such as the appointment of such arbitrators requires consent from both parties. In contrast, there are differently points such as the provisions that can be arbitrarily disputed. Therefore, there are some qualifications of arbitrators able to apply Islamic arbitration principles in the Thai society context according to Thai law, further acceptable and trust in the justice system, which can affect the well-being of society as a whole.

موضوع البحث	دراسة مقارنة بين التحكيم في الشريعة الإسلامية والقانون التايلاندي
الباحث	سفري هؤباي
التخصص	الدراسات الإسلامية
العام الجامعي	1440 هجرية

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى (1) دراسة قواعد التحكيم في الشريعة الإسلامية. (2) دراسة قواعد التحكيم في القانون التايلاندي. (3) دراسة مقارنة بين قواعد التحكيم في الشريعة الإسلامية والقانون التايلاندي. وقد اعتمد الباحث في جمع المعلومات على جانبين النظري والميداني في تحليل المعلومات، ومقارنة البيانات الأساسية، وأما المصادر الأساسية في الشريعة الإسلامية، القرآن الكريم، والسنة النبوية، وكتب التفسير، وكتب شروح الأحاديث، وأمهات كتب الشريعة الإسلامية وغيرها. وأما ما يختص بالقانون التحكيم التايلاندي لعام 2545 ب، فالمرجع الأساسي معتمد على قانون الإجراءات المدنية، ودليل شرح قانون التحكيم التايلاندي لعام 2545 ب، والمذكرات، والدراسات السابقة عن التحكيم في الشريعة الإسلامية والقانون التايلاندي. ومن خلالها توصل الباحث إلى النتائج التالية :-

(1) أن التحكيم في الشريعة الإسلامية (بعد الرجوع إلى كتب التاريخ) بدأ منذ عهد المجتمع الإنساني قبل الإسلام، إلى عهد الإسلام الذي طُبِّقَ التحكيم في القرآن الكريم والسنة النبوية، حيث بدأ بوضع مقومات التحكيم وشروطه. (2) أن التحكيم في القانون التايلاندي (بعد الرجوع إلى كتب التاريخ) حيث بدأ منذ عهد المجتمع الإنساني القديم، واستمر القانون التحكيم التايلاندي في التطور والتعديل إلى عام 2545 ب. وهو المستخدم اليوم، وقد وضع له مقومات التحكيم وشروطه. (3) ومن نتائج دراسة مقارنة بين قواعد التحكيم في الشريعة الإسلامية والقانون التايلاندي، أن هناك وجه تشابه بينهما كثير في بعض القضايا منها تولية التحكيم لا بد رضا المتخاصمين، إلا أن هناك بعض القضايا التي لم تتوافق في التحكيم، منها قضية تسوية المنازعات التحكيمية، وبعض من صفات الحاكم، لذا يرى الباحث أن من الإمكان استخدام قواعد التحكيم المستنبطة من الشريعة الإسلامية تُطبَّق في القانون التحكيم التايلاندي، مع مراعاة ظروف المجتمع التايلاندي، والعمل على الاعتراف به في المحاكم ولوائح قوانين الدولة، الذي يحقق صورة التعاون والتعايش السلمي ويضمن حقوق الإنسانية